

ONCE UPON AN ICE

installation

TAKÁTS FRUZZSINA - VOLT EGYSZER EGY JÉG / ONCE UPON AN ICE

Installáció, adatvizualizáció (videó dokumentáció)
Jég, 3D filament

A 'Volt egyszer egy jég' című performatív installáció egy adatok alapján tervezett művészeti alkotás, ami tágabb értelemben tekinthető adatvizualizációnak is.

Az Északi-sark jegének olvadását 3 fázisba tömöríti az installáció. Az Arktisz húsz évvel ezelőtti, a jelenkori és a húsz év múlva várható sziluettje lassan, rétegről rétegre olvadó jéggömbbe fagyasztva válik láthatóvá. A körvonalak a jég oladásának előre haladtával egyre bizonytalanabbul és barátságtalanabbul meredeznek, míg végleg el nem engedi őket a jégburok.

Az Északi-sark a klímaváltozás lakmuspapírja is lehetne, hiszen az olvadása szimbolikusabban szemlélteti a felmelegedést. Az olvadásról készült tanulmányok olvasása során a számszerűsített adatok, laikusként egyszerre tűntek soknak és kevésnek viszonyítási alap híján, ezért kerestem emberibb léptéket, megtartva a téma természetes anyagát fő alkotóelemnek, hogy egy releváns formába tömörítve közelíthessem a kérdést a nézőhöz. A társadalmi felelősségvállalás jegyében remélem, hogy a projektem rácsodálkoztatja a nézőket a helyzet törékeny egyensúly-vesztettségére és további diskurzust kezdeményez.

Egy repülőútam során az Északi-sarkhoz közel kerülve kezdett foglalkoztatni a kérdés, amivel a médiában is a klímaváltozás egyik fokmérőjeként találkozhatunk, azaz az Arktisz olvadása.

A repülőről készítettem ezeket a képeket és ezután kezdtem kutatni a témával kapcsolatban mélyebben.

A NASA honlapján rengeteg adat publikus a témával kapcsolatban, ezek közül az 'old sea ice', azaz az öreg jég fogyatkozására fókuszáltam. Ez azt a jégformát jelenti, ami több nyarat túlél és ezáltal vastagabb, mint az egy szezont megért fajtája. Ezek nyomán találtam rá egy finn kutatásra, amely 1920 és 2100 között vizualizálta az öreg jég helyzetét, azaz szó szerint a körvonalát. Ebből a 180 körvonalból úgy szerettem volna szelektálni, hogy a jelenben legyen érdekes és kézzelfogható élmény a nézőnek, azáltal, hogy belátható, és így talán felfogható legyen jelentése a saját életünkhöz viszonyítva. Így alakult ki, hogy egy negyven éves intervallum első és utolsó stádiumát, valamint a jelent emeltem ki. A jéggel kapcsolatos művészeti munkák kutatása során Olafur Eliasson 'Ice Watch' installációja volt a legrelevánsabb.

A kiválasztott körvonalakat digitálisan legörbéztem és közben további tervezési szempontok mentén kezdett kialakulni a végleges installáció terve is. Az installáció anyaga jég és 3D nyomtatott filament lett, amit alternatívák vizsgálata után egyértelműnek gondoltam, a téma természetes anyagánál fogva, de az átlátszóság is szempont volt.

A körvonalak 3D nyomtatással készültek, ami technikailag a pontossága és a hi-tech sterilítása miatt volt szimpatikus számomra. Mert ezzel egyszerre idézi a kutatási körülményeket és a 3 ábrázolt fázis mesterségességét, idegenségét, mivel a folyamat egyes, kiszakított részei a kontextus nélkül nem értelmezhetők. Formailag a gömb, mint az egész és a Föld szimbóluma indokolt, de az is praktikus szempont volt, hogy az olvadásnál ez egyenletesen, a formáját megtartva fogyatkozzon. Így alakult ki a végleges formája az installációnak és kezdődött még az előkészületek után a 14 órás forgatás.

Az installációt egy extrém időjárás témájú kiállításra terveztem, eredetileg élőben, de sajnos a múzeum szabályai nem tették lehetővé az olvadással járó víz kezelését, így a videódokumentáció a mű.

Ez több szempontból is könnyítette a tervezést, az oladás sebességét nem kellett előre kiszámolni a kiállítás idejének a függvényében, és a forgatás közben és az utómunkában felgyorsíthattam a természetes folyamatot, ami a néző élményét is sűríti.

A realista hangot cseppenként készítettem hozzá az utómunka fázisban saját felvételekből és effektekből.

A videódokumentáció itt tekinthető meg: <https://youtu.be/ykz9TRodvZk>